

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 422/06-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. decembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. A. P., G., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na nestranný súd podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach z 8. marca 2006 sp. zn. 7 Tos 21/06 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. A. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 29. mája 2006 doručené podanie MUDr. A. P., G. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktoré bolo označené ako „*Sťažnosť podľa článku 127 Ústavy Slovenskej republiky*“. Z obsahu podania vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na nestranný súd podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) z 8. marca 2006 sp. zn.

7 Tos 21/06 a žiada zrušiť napadnuté uznesenie, ktorým krajský súd zamietol sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) o nevyhlásení sudkyne.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že je obžalovaným v trestnej veci sp. zn. 5 T 103/2005 vedenej okresným súdom, v ktorej vzniesol námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu. Okresný súd uznesením z 27. januára 2006 podľa § 31 ods. 3 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vyslovil, že nie je vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania. Proti tomu uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť. Krajský súd uznesením z 8. marca 2006 sp. zn. 7 Tos 21/06 sťažnosť zamietol.

Podľa sťažovateľa krajský súd vykladal Trestný poriadok spôsobom, ktorý nie je zlučiteľný s jeho právom na nestranný súd. Krajský súd síce sťažnosť prejednal, ale nevyriešil zásadnú otázku, či vzhľadom na konkrétne okolnosti možno mať pochybnosti o nezaujatosti sudkyne. Obmedzil sa na všeobecné konštatovanie obsahu príslušných ustanovení Trestného poriadku a rovnako všeobecným spôsobom uzavrel, že sudkyňa nie je vylúčená.

Podstatou námietky sťažovateľa, ktorú vzniesol voči sudkyňi okresného súdu, je existencia dôvodného podozrenia, že sa oboznamovala so skutočnosťami, ktoré tvoria predmet trestného stíhania mimo trestného konania, a to tak, že 20. januára 2004 spísala úradný záznam s dcérou poškodenej o údajnom skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania voči sťažovateľovi. Podľa sťažovateľa existuje tiež dôvodné podozrenie opierajúce sa o výpoveď samotnej poškodenej na pojednávaní 13. januára 2006, že v deň kedy malo dôjsť ku skutku bola sudkyňa v kontakte so samotnou poškodenou.

Krajský súd sa vo svojom rozhodnutí zmieňuje len o skutočnosti, že sudkyňa spísala záznam s dcérou poškodenej. Úplne však obchádza a nevšima si argument o tom, že v uvedenom čase sa v budove súdu nachádzala aj poškodená a je veľmi pravdepodobné, že sa so sudkyňou stretla aj ona. Aj po rozhodnutí krajského súdu pochybnosť o nezaujatosti sudkyne vzhľadom na jej pomer k osobám pretrváva.

Sťažovateľ poukázal v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu aj na ďalšiu okolnosť vyvolávajúcu pochybnosť o nezaujatosti voči jeho osobe. Napriek tomu, že sťažovateľ svoju neprítomnosť na pojednávaniach ospravedlnil, sudkyňa v uznesení okresného súdu z 27. januára 2006 uviedla, že obžalovaný zneužíva zákonné možnosti na nedôvodné odročovanie hlavného pojednávania. V uznesení poukazuje okresný súd na dôvod odročenia pojednávania z 29. novembra 2005, ktorým bola neúčast' obhajkyne obžalovaného. Táto svoju neúčast' ospravedlnila celodenným kardiologickým vyšetrením, čo vyplýva aj z potvrdenia kardiológa. Sudkyňa zo skutočnosti, že toto ospravedlnenie bolo doručené okresnému súdu už o 9.40 h, vyvodila bez ďalšieho skúmania záver, že ospravedlnenie je pochybné a že obhajkyňa sa mohla na uvedenom pojednávaní zúčastniť. Tento postoj sudkyne nesporne potvrdzuje jej negatívny postoj voči sťažovateľovi, aj voči jeho obhajkyňi. Ani tejto námietke sa krajský súd vo svojom uznesení nevenoval.

Sťažovateľ upozorňuje tiež na nesúlad medzi uznesením krajského súdu a jeho odôvodnením, pretože krajský súd uviedol, že námietke obžalovaného, v ktorej namietal zaujatosť sudkyne tým, že na poslednom hlavnom pojednávaní nevykonala dokazovanie, hoci tak bola v zmysle ustanovenia § 31 ods. 4 Trestného poriadku povinná urobiť, možno prisvedčiť, ale ani táto skutočnosť nie je dôvodom na odňatie veci zákonnému sudcovi.

Z uvedených skutočností vyplýva, že niet pochybností o tom, že vec prejednávajúca sudkyňa sa nejaví byť nestranná. S pochybnosťami o nezaujatosti a nestrannosti sa krajský súd nevyrovnal. Sťažovateľ ešte podotýka, že na vylúčenie sudcu postačuje existencia racionálnej pochybnosti, ktorú Trestný poriadok neukladá dokázať tomu, kto zaujatosť namieta, ale ukladá povinnosť osvedčiť skutočnosti vyvolávajúce pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti sudcu.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a po prerokovaní veci rozhodol týmto nálezom:

„Právo sťažovateľa

- na prejednanie trestného obvinenia proti nemu nestranným súdom podľa článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru

- a právo na to, aby jeho vec bola prejednaná neustranným súdom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR,

bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tos 21/06 zo dňa 8. 3. 2006 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 Tos 21/06 zo dňa 8. 3. 2006 a vracia mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 50.000,- Sk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, či už pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98), inými slovami, ak sťažovateľ namietne také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať (primerane II. ÚS 70/99).

Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (II. ÚS 71/97).

Podľa odôvodnenia označeného uznesenia krajského súdu samotná skutočnosť, že sudkyňa spísala úradný záznam s dcérou poškodenej sama o sebe nie je dôvodom na jej vylúčenie z vykonávania úkonov v trestnej veci obžalovaného, pretože tak urobila ako sudkyňa, ktorej v tej dobe bola vec okresného súdu sp. zn. 23 Nc 1015/2002 pridelená na rozhodnutie. Ústavný súd nepovažuje takéto rozhodnutie za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2006